

## Ako sa žije v krajine bodkovaných vrán, kam sa ľudia majú tešiť



„Každý deň si blahoželám, že robím túto prácu,“ hovorí o kreslení a ilustrovaní Miroslav Cipár. V piatok si v Tatranskej galérii vyskúšal, aké to je, urobiť vernisáž pre deti.

Rodený Kysučan navštívil Poprad uplynulý piatok. Na programe oficiálne bola vernisáž pre najmenších o pol jedenástej doobeda a následne už tá klasická, pre dospelých, o piatej

podvečer. Miroslav Cipár mal na nej vystúpiť spolu so známym spisovateľom Ľubomírom Feldekom, s ktorým spolupracujú už viac ako 50 rokov. Známy spisovateľ však z rodinných dôvodov napokon nedorazil, a tak sa v piatok jeho kolega predstavil pred niekoľkými desiatkami detí sám.

Miroslav Cipár v Tatranskej galérii. Snímka: mam

### Chceli byť autormi pre dospelých, no tvoria pre deti

Miroslav Cipár ilustroval spolu viac ako 350 kníh. Aj keď – ako sám podotýka – v niektorých z nich ide iba o jednu kresbu. Mnoho z nich je venovaných deťom, no paradoxne, s Ľubomírom Feldekom, jeho spolužiakom zo žilinského gymnázia, sa vraj nikdy nechceli stať detskými autormi. „Po skončení školy, keď sa Feldek stal redaktorom v Mladých letách, mal tam na starosti edíciu leporelá. Z nášho prvého kontaktu vznikli zaujímavé spoločné knihy. Prvá bola Hra pre Tvoje modré oči, ktorá sa stala zvláštnym produktom, lebo dráždila vrchnosť a bola zošrotovaná. Vo vydavateľstve však kniha získala priazeň, a tak mi výtvarný redaktor z vydavateľstva začal dávať nové a nové texty. Dostal som sa do kolobehu a stal som sa ilustrátorom, hoci som študoval monumentálnu maľbu. Tam vznikol vzťah ku detskej literatúre a stali sme sa s Feldekom autormi detskej literatúry, ktorými sme ale nechceli byť,“ vysvetľuje Miroslav Cipár. S úsmevom dodáva, že sa silou-mocou snažili stať autormi kníh pre dospelých. A medzitým vydali desiatky kníh pre deti.



### Ovečka nemusí byť len biela

Spolupráca s Ľubomírom Feldekom im od mladých rokov vydržala až dodnes. „Vydali sme knižku s názvom Zlatá svadba, lebo ide o 50 rokov spoločného, umeleckého manželstva,“ smeje sa Miroslav Cipár.

Motto výstavy, ktorú si aktuálne môžete pozrieť v Tatranskej galérii, znie: Moja krajina je moja

fantázia. „Ovečka nemusí mať vždy bielu farbu, ale môže byť pokojne aj žltá, strom fialový a vrana? Vrana nech pokojne nemá čierny zobák, ale modrý s bodkami,“ píše sa v sprievodnom texte k jeho výstave. A tak to teraz v industriálnych priestoroch Tatranskej galérie aj vyzerá. Deti si môžu pozrieť a zahrať sa so štadiónom v rybej konzerve, kresleným vrchom Semeteš na Kysuciach, ktorý je premenovaný na „Sem sa teš“. Aj počas piatkovej vernisáže deti zvedavo ťahali za nohy bociana, ktorý potom mával krídlami a obzerali si ilustrácie, ktoré sa pred nimi z papiera zhmotnili v reálnej podobe.

Miroslav Cipár počas besedy s deťmi. Snímka: mam

### **Výnimočný rok**

Detská vernisáž mala všeobecne inú atmosféru ako tie klasické, pre dospelých. Namiesto otázky pre hostá sa do mikrofónu dostal vtip, zábavu vzbudil aj meotar a tiene, ktoré vytvoril pri prechádzaní sa popred neho. „Ja som si všimol, že tento chlapček vpredu opakuje a napodobňuje moju gestikuláciu, ako rozhadzujem rukami. Bude z teba dobrý mím,“ podotkol s úsmevom na vernisáži pred detským publikom Cipár.

Jeho tvorba však ani zďaleka nezahŕňa len dielka pre deti. Tento rok je preňho podľa jeho slov výnimočný, pretože na trh by mali prísť dve špeciálne knihy. „Nedávno som robil veľkú kolekciu ilustrácií. Bola to moja túžba a vydavateľstvo mi to splnilo. Pýtali sa ma, čo je mojím snom ilustrovať. Bez rozmýšľania som povedal, že Fausta. Dali mi to, a tak som cez zimu urobil okolo 60 celostranových a dvojstranových ilustrácií,“ hovorí Miroslav Cipár o veľkej klasike, pri ktorej sa porovnáva ilustrátorská špička celých dejín. Rovnako výnimočná preňho bude aj druhá publikácia, ktorá má vyjsť na jeseň. „Bude to jedna z ďalších monografií, ktorá by mala mať okolo 500 strán a je to práve kniha o grafickom dizajne. Budú tam všetky logotypy grafického dizajnu aj index ilustrovaných kníh. Teda kompletný súpis ilustrovaných kníh aj s ukážkami,“ načrtnol tento typograf, krasopisec i kresliar či tvorca značiek.

### **Malinké podnety pre krajší deň**

Zo spomínaného Fausta by sa dokonca mohla stať festivalová kniha, teda taká, ktorú pošlú na zahraničné veľtrhy a výstavy s možnosťou získať prestížne ceny. Čo je však na práci ilustrátora pre Miroslava Cipára najkrajšie? „Každodenne si blahoželám k tomu, že robím túto prácu. Ona prináša množstvo nových a nových vzruchov, ktoré sú nepredpokladané. Musíte zápasiť s vlastnými obmedzeniami, pohodlnosťou, s uspokojením. To vzrušenie, ktoré je v tvorbe, je mnohostranné. Mne sa stáva, že malinké podnety mi zdvihnú náladu. Že zažijem nejaký akord vecí, súvislosť, ktorej sa divím a vravím si: Toto je úžasné. Vo svete je teda asi dôležité nájsť zmysel pre to, že veci sa stretávajú v rôznych poetických vzťahoch. Ale musíte ich nájsť, objaviť to, vidieť, mať na ne citlivosť. Potom je život úžasne bohatý, široký a taký, že sa vám chce žiť,“ uzatvára umelec. Výstavu Miroslava Cipára si môžete pozrieť v Tatranskej galérii v Poprade do 26. júla tohto roku.

### **Mária MĽAKOVÁ**

<http://www.podtatranske-noviny.sk/2018/06/ako-sa-zije-v-krajine-bodkovanych-vran-kam-sa-ludia-maju-tesit/>